

Universitätsbibliothek Paderborn

Theatrum Asceticum, Sive Meditationes Sacræ

Neumayr, Franz Ingolstadii [u.a.], 1747

VD18 14516888

Meditatio II. Misericordia puniens, sive Filius prodigus in servitute.

urn:nbn:de:hbz:466:1-54686

MEDITATIO II. MISERICORDIA PUNIENS

FILIUS PRODIGUS

畿(米) 總

in Servitute.

ARGUMENTUM.

Uem nuper exhibuimus FILIUM PRODIGUM, connivente Misericordia Divina in omne scelus effusum, hodie spectabimus redactum ad incitas, & cum extremis miseriis luctantem. Nempe peccatores, quos Deus non ad perniciem suam, sed ad salutem tolerat, denique per adversa compellit ad se redire. Erit igitur Meditationis

Materia: Filius Prodigus in servitute.

1. Servitutis dura conditio.

Puncta duo: 2. Salubris effectus.

Fructus, Augustini suspirium: O felix necessitas, que ad me-

Propositum Osculandi manum Domini ferientis, nec contra sti-

Chorus Exhibet Bona Malorum Malos prementium.

nerhibet Regionem man sam, & in analis historia

PRO-

PERSONÆ.

Philanthropus, seu Filius Dei sub babitu boni Pastoris. Filius Prodigus. Paterfamilias seu Satanas. Villicus.

PROLOGUS.

Reflexio in Meditationem præteritam, & Præparatio ad præsentem.

Fides. Ratio. Viator.

Ratio. Regio horridis plena mysteriis! * Sed salubrium ferax affectuum, Fides. Si attentiùs inspicis. Ecce! hæc via Innocentiæ, Ista est Poenitentiæ: VIA PECCATI est media, Quia plerique à via Innocentiae In viam peccati abeunt EX SPE pertingendi denique In viam pœnitentiæ. Verum ô quanti falluntur! Est enim via impiorum tenebrosa: Nesciunt, ubi corruunt! Prov. 4. Et offenso pede ad montes caliginosos, Jerem. 13. In late hiantem, quam vides, voraginem Præcipite lapfu incidunt. Et en! qualem descripsi infert se obyiam! **

^{*} Theatrum exhibet Regionem montosam, & in medio hiatum ignivomum. ** Prodit Viator per montana, abysio imminens.

Ratio. Prô! homo temerarie, qui ambulas in tenebris, Nescius, quam plenam periculis Ingressus sis semitam!

Fides. Sifte gradum: vel passum si promoves. In ultimum exitium te projicies.

Viat. Quis me terret timore panico? Ivi, & redivi hanc viam sæpiùs: Et quid unquam mibi accidit tristius? Eccl. 5.

Fides. Cœco, & surdo loquimur: Clamabo altiùs!... Cœlum fulminea luce emica, Et voce saxa frangente intona!..... * Audior!... audis infelix murmur ferale?

Vides incensi sulphuris lumen fatale? Viat. Audio, video, rideo!

TRIO.

Viator. Affuetæ funt aures his minis: Fides. Sed tandem minarum est finis, Ratio. Armata est Nemesis manus: Viator. Nil terret me strepitus vanus, Sæpe jam tonuit:

Ratio. Fides. Ultimum monuit, Iratus audaciæ Deus:

Est bonus, est optimus Deus! Viator.

Ratio. Fides. Feriet te!

Non feriet me! ** Vator.

Fides. Imò jam ferit!

Viator. Heu me! Ratio. Periît!

Fides. Non periit: fuit amabile fulmen, Quod hominem attonuit, non enecuit. mul sofille LHI, ifim stuned imene Hoc

Tonat, & fulgurat, ** Attonatur.

Filius Prodigus

ARIA.

Connivere Peccatori

Actus est Clementiæ,

Sed actus noxius,

Ni seriùs, aut citiùs

Comes conniventiæ

RIGOR metam figere

Cœperit Furori.

Res periculi est plena,
Neque Patri proprium,
Cùm peccat filius,
Dissimulare longiùs:
Fornax bonum figulum,
Ignis pium Medicum,
Patrem probat pœna,

Ratio. Paradoxa veritas docet me,
Quòd PECCATUM IMPUNE
Timendum sit maximè.

Fides. Restè colligis. At en! redit ad se viator, Intellige, qu'am felix sit, qui punitur, peccator.

Viat. Heu me! heu me!

Quàm ab ultimo exitio abfui proximè!

Video horrendam abyssum, in quam incidissem,

Nisi Dominus prostravisset me!

Bonum, bonum mihi, quia assistus sum!

oner & filteres " Amount

Surgam, & ibo ad Dominum, Ibo à via peccati in viam pœnitentiæ: Domine, venientem suscipe!

Fides, Viden', ut à se alius repenté formatur,

Quem cœlum percellit!

Ratio. O felix infelicitas, quæ ad meliora compellit! Igitur laudent alii Misericordiam conniventem, Ego amo Misericordiam punientem.

Fides. Ama! lauda!

noducing laung

ARIA.

Ratio. MISERICORDIA! Quanquam sis irata, Et abjecta oleâ, Truci ferox galea Sistas te armata: rem prac incole, Tamen ego amo te! Feri, ure, seca me: Tamen te amabo! Dulcia sunt verbera A Misericordia: Dorsum inclinabo: Feril... à JUSTITIA Feriendo vindica, MISERICORDIA!

und nor linguistation the telephonon line of the

error formation market that Sich quote many

and the real of the second district the real of the second to the second

ME-

MEDITATIONIS II De Filio prodigo in servitute PUNCTUM I.

Servitutis dura conditio.

S C E N A I. Prodigus. Villicus.

Villicus. Uperest pugillus de siliquis, tres, quatuor, quinque, sex, & rursum sex, omnino duodecim: lautè haberis hodie, collige, & helluare! Prodigus. Dure! jam in vesperum vergit dies, & tandem prandium adnumeras: vix tulit moram fames, quin deficerem præ inedia, Vill. Prandebis hodie, & coenabis simul: propterea duplum attuli. Prod. Crudelis homo es! & quousque infultabis extremæ miseriæ! Nescis, quanti mercenarii in domo Patris mei abundant panibus, & ego hic fame perco? Vill. Tuâ culpâ hæc accidunt : quare abiisti à Patre? abundantia petulantiam peperit: inopia docebit modestiam. Prod. Heu! deceptus sum! Vill. Lamenta sera! comede, & morere! Prod. Aiquali saltem cum porcis in pretio habe me: duodecim filiquæ nequidem nefrendi in diem sufficiunt. Vill. Decem herus constituit tibi: quòd superadjecerim duas glandes, gratias debes meæ liberalitati. Prod. Ut fame peream, herus cupit? Vill. Hoc egit hactenus: sed quoniam sine noxa concoquis siliquas aliàs fatales stomacho delicato, iratus, quòd diutius, quam vellet, vivas, hodie violentas forsitan manus inferet. Prod. Sic? quo facinore enim hoc malum merui? non sedulus officio fungor? non diu, noctuque invigilo suibus? non hero, non tibi, Villice, per omnia obedio? Vill. Laudavi etiam: & certum est, nunquam suturum suisse, ut hic tabesceres, si ita ad nutum obedire Patri voluisses, ut mihi obtemperas: sed nimirum quod amor Patris essicere non potuit, timor slagrorum præstat. Cæterum herum in surorem egit porcelli mors, quam heri nuntiavi ei. Tuæ socordiæ infortunium tribuit, imò malitiam suspicatur, ne sortè appetitus carnis audacem secerit, aut malè suada sames adegerit auserre glandes suculo, ut tu vorares. Rapieris in quæssionem, & nisi te reum ultrò sateberis, per tormenta confessio extorquebitur, in quibus si occubueris, plaudet. Prod. Porcelli causa moriendum erit? attigit apicem sceleris tyrannis vessira. Vill. Hero tu ista querere, ego, quod jubet, exequor.

SCENA II.

Prodigus Solus.

Tibi hoc queror cœlum, furdum, æneum cœlum! cœlum lentum ad fulmina contra me! quoties provocavi? iterum provoco! eja! coge atra nubila! excute ignem vindicem! feri! nihil nictantibus oculis inspiciam accensum sulphur pallentis slammæ: stantem series! feri!.. non audis?.. aut fortè pronior ad vota orcus faciliùs exeret misericordem sævitiem? irruite suriæ! lacerate me Mænades! ad stygem rapite!.. etiam cessatist vah!.. Quanquam quò me abripis suror! quiesce anime! orco, & cœlo melior herus meus hodie sinem faciet prementibus maelis! ô dies selix! so! prandere hilariter juvat apud inseros cænaturum!... Apud inseros autem? quid? selicior ibi expectate me vitæ conditio! sinis malorum mors mea, an initium majorum erit?.. Tristis cogitatio! nam si vivere inter grunnientes porcos miseria videtur diutiùs intolerabilis mihi, quid erit vi-

CHIS EVILLIBILIS VC.

vere inter frementes diabolos, & fame æterna confici!... Sed cui bono nunc de futuris angor! medebor præsenti malo! Eja! fruere deliciis, dum licet, tuis delicate Pusio! comede! epulare!... Ah! dentem pæne fregit durus cortex!.. ô nucleus dulcis!.. Pater! Pater mi! utinam videres filium sic helluantem! sleres! scio, sleres!.. imò vanus sum! pridem Pater oblitus est degeneris filii! frater, cùm exhibuit computum debitorum, quæ contraxi, amoris, siqua superfuit, scintillam ultimam extinxit penitus: cessa sperare miser, cessa!

SCENA III.

Prodigus. Philanthropus.

Philantr. Pastor infelix! Prodigus. Quem audio? Phil. 0 misera ovis! Prod. Resume animum, miser: etiam alius gemit. Phil. Ovicula mea, chara ovicula, ubi es! per montes & valles, per silvas & campos, per avia & devia, in fame & siti, in laboribus plurimis quæsivi te! pæne ad mortem fum lassus: O ut tantus labor non sit cassus! Prod. Amice, video te tristem esse: socium malorum habes: narremus alter alteri infortunia sua: est aliquod solatii genus, habere, qui possit compati. Phil. O quisquis es, humanus es certe, qui te mihi tam benevolè offers. Age, si te miseret mei, da mihi bibere! Joan. 4. quia oppidò fessus sum. Prod. Paulò ante frigidam ex puteo hausi: ebibe! Phil. Turbidam aquam offers! Prod. Nempe semper potum meum cum fletu misceo, Psal. 101. Phil. Sic bene: nam lacrimas cum gustu bibo. Prod. Ego ad satietatem. Etiam de siliquis dabo partem, si non fastidis, Phil. Pro porco me habes? nec enim humanus est iste cibus. Prod. Ignosce! fames extrema regionem premit : panis non datur mihi. Phil. Ego dabo, ut mutuum obsequium præstem. Gusta! Prod.

Prod. Superi! quis candor est!.. & quæ dulcedo! Phil. Communis est refestio in domo Heri, etiam pro mercenariis. Prod. Olim, ah! recordor! olim & ego comedi talem domi meæ. Cæterum ovem perditam, si bene intellexi lamenta, requiris anxius? nunquid? Phil. Rem dicis, O si fortè vidisti errantem, doce, quà persequi misellam debeam. Herus meus centum oves habet: una subtraxit se caulæ petulans: continuò jussus sum relicis nonaginta novem in deserto, requirere fugitivam, neque donec invenero, reverti licet. Prod. Hem! paris pæne rigoris Domini utrumque premunt. Meus centum porcos heri habuit: unum occidit casus: reus damni agor, & licet nonaginta novem supersint integri, ac valentes, de uno tamen damnabor mortis: tanta est crudelitas Heri. Sed mihi mors in votis est, & laudo tyrannidem, quæ me occidit. Satur vitæ sum, quam in tantis miseriis vivo, quantas si narrare vellem, obstupesceres, ô bone, neque crederes, hanc ætatem affligi tot calamitatibus, ac tantis potuisse. Phil. Me plus, quam ærumnæ quælibet, malè habet jactura oviculæ, quam requiro. Age, non fortasse se tuis porcis immiscuit petulcum pecus? aut non induit porcum potius, ut securius delitescat? Prod. Atrociter habita sit à vobis, est necesse, hæc ovicula, si inter sues maluit, quam inter agnos vivere. Phil. Errasti: ex centenis charissima ipsa fuit, non aliter, ac si fuisset unica. Emerat eam Herus, & nutrierat lautè: creverat cum filio ejus simul, de pane illius comedens. & de calice ejus bibens, & in sinu illius dormiens : erátque illi sicut filia, 2. Reg. 12. Verum noxiæ libertatis stultissimus amor fecit, ut ovium societatem aversata, amicitiam cum porcis expeteret: hæc fuit fugæ causa. Prod. Indignum est stolidum animal, ut à te requiratur. Sinite inter immundas bestias experiri, quale discrimen sit inter mensam Domini, & glandes porcorum. Phil. Ex ore tuo damnatus es. TU ES HÆC OVICULA! Te fic Silit.

Filius Prodigus

fic amavit Herus meus, ut adoptaverit in filium suum, & jus hæreditatis æquale cum filio, quem habet, unico constituerit: Tu verò amore contempto deseruisti amantem: abiisti in regionem longinquam, ut procul à Patris oculis luxuriæ vacares liberius: adhæsisti uni civium, & invitatus etiam ad reditum, ne legibus paternis iterum subjicereris, elegisti servitutem tyranni. Anthrope! Prod. Heu! audio nomen meum! quis es tul & quis me prodidit tibi? pudor in sugam agit.

SCENA IV.

Philanthropus. Satanas. Villicus.

Philanthr. S Alubris pudor est, impudentiæ pæna, pænitentiæ radix. O peccatores insensati, quis vos fascinaviti fic Deus dilexit vos, ut filium suum Unigenitum miserit, qui vos reduceret in viam bonam, ad æterna bona: & vos, ne à filiquis avellamini, æterna bona contemnitis, nec me auditis! sic vos diligitis Deum? Sat. Mori cogam, antequam fugiat. Quem video? Phil. Fallor, an Dominus villæ est, qui occurrit? Sat. Non errafti: habes, quod postules me? Phil. Ah! oviculam perdidi: labor in requirendo exhausit vires, & quoniam advesperascit, circumspicio, ubi liceat pernoctare, Vill. Apud nos non est locus in diversorio, Luc. 2. Nisi in stabulo propè puerum, qui porcos custodit. Sat. Tu crudus homo es. Phil. Accepto conditionem: nam ingenuus adolescens est, qui servit tibi. Sat. Tu vidisti? Phil. Sedebam ad puteum laffus: ùt vidit, accurrit ultrò, neque calicem solum aque frigidæ, sed & de siliquis, quas edebat, partem abstulit, ut me reficerem. Sat. Liberaliter egit: sed multò tu dignior laude es, qui tantillum obsequium tanti habes, ut commendes etiam, Erro? an alium, quam præte fers, loquuntur hi mores elegantuli,

tuli, hic suavis sermo, hæctenera facies ! Eja! pastorcule, in urbem te mecum ducam: mereris, ut usque ad delicias recreem, ne in via deficias. Phil. Parce: nec enim delicias amo, quippe quæ enervant magis, quam adjuvant robur artuum: in laboribus à juventute mea, Pf. 87. affuevi duris: concede in stabulo angulum: fic antelucanus potero iter statutum persequi, priusquam ex urbe porta pateret mihi. Sat. Perdita ovis angit. Ne sis sollicitus: mittam ex meis, qui requirant feliciùs, quippe præ te viarum gnari, & anfractuum, per quos à recto tramite aberrat pecus. Phil. Mihi negotium commisit herus meus: obedire est necesse: ego quæram. Sat. Utinam puer meus haufisset aliquid ex ista indole! ubi est? Phil. Siliquas cum exhiberet, panem ego porrexi, miserans duram sortem. Gustavit, & cum gemitu gravi : Heu! olim comedi similem! dixit, flevit, intrò abiit. Mihi commota funt viscera ab hoc suspirio: solari cuperem. Sat. Indignus est tua miseratione nequissimus flagrio: ignoras mores rabulæ: idem cum suis porcis ingenium habet: vorare & grunnire unus est labor curæ: alios negligit. Rursum heri periit porcellus mihi :nequitiæ an negligentiæ pueri tribuam, ambiguus hæreo: utrúmvis siat, culpam plagis trecentis luet. Si deficiat sub ictibus gaudeo, facile erit substituere servum utiliorem. Phil. Rigidus herus es, & reperis, qui velint servire? Sat. Non tot, quin plures. Sed nempe ampla est merces, quam promitto fidelibus, & fedulis mihi: nullam conditionem in contradu excipio, vel si omnia regna mundi pacisci vellent. Verùm hie puer, postquam placandi Patris, à quo aufugit, spes omnis concidit, sexcentis sexaginta sex talentis obæratus mihi, confilium, ut se haræ addiceret, à desperatione accepit. Invitus ac reluctans servit: unde meretur haberi bene? ô! tu si meus esses, pro filio amareris. Phil. Habeo, & amo Dominum, cui addixi fidem: mutandi nulla est causa mihi. Sat. Liberalem tamen quod Dominum habeas, nec vestis, nec vultus loqui-Mmmm tur,

tur, hic à fame pallidus, illa de vili lana. Phil. Contentus sum quia diligo Dominum, & Dominus me: præter amorem Domini, sordities est, aliam mercedem exigere: ipse est merces mea, merces magnanimis! Sat. Verè bonus es servus tu! perge, quære tibi locum intus, ubi pernoctes cum meo. Suada mirabili polles: si te miseret adolescentis, sponde, usurum meliore Domino, si melior servus erit. Phil. Et si fortasse inter porcos mea se mihi abscondisset ovicula, reducere ad Dominum per te licet? Sat. Nihil tibi negare possum: præter morem sentio inclinari me in tua vota propè per violentiam. Phil. Æquus es: gaudens eo.

SCENA V.

Satanas. Villicus.

Villicus. MOmordit hamum pisciculus novus, tuisque inescatus blanditiis trahetur scilicet in istud littus, Satanas. Puer iste placet: Si persuasus mecum intrasset urbem, meus foret. Et ô ut foret! talibus insidior præ aliis magis, quos præ aliis natura, & gratia suis ditârunt donis. Nunc dubium eventum conatus habet: didicit pugnare Masculus. Suo placere Domino contentus, aliud nihil appetit: quo illicio traham? omnem tentaturi solertiam CONTEMPTUS vincet, contemptus, pugnæ genus, præ ceteris invifum mihi! nam quid efficiam, si ne audior quidem? sed est alia cogitatio insuper, quæ non tollit solum conceptam spem, villice, de puero asserendo mihi, verum insuper timorem incutit, ne prodigum sibi auferat novus hospes. Mysterium, vereor, ne ista persona tegat. Vill. Quem igitur sub Pastoris habitu latere suspicio est tibi ? Sat. Rem ab ovo docebo te. Uranius, qui terræ san-Etæ imperium tenet, filium hæredem regni unicum à sæculis æternis genuit : postea in tempore geminos in spem eandem adopta-Manna

adoptavit, alterum ex Judaa natum, alterum vocatum ex gen. tibus, desiderante id filio, qui fratres cupiebat, atque ideò Philanthropus vocabatur. Ex adoptatis junior est Anthropus noster, qui procul ab Uranio auferens se, diffipavit substantiam fuam cum meretricibus, quod vidifti, indéque redactus ad incitas adhæsit mihi. Pater, sicut odio extremo odit me, ita filium servire inimico sibi probrosum ducens, quantúmvis degenerem reducere ad se voluit, misso fratre Seniore in tabellarii persona cum litteris, quibus invitabat ad reditum. Adelphus (hoc nomen est Senioris) legatione sua sive per fratris pervicaciam, five per suam inerciam parum prosperè functus est: nunc. suspicor, adornatam esse alteram, & in veste pastoritia ipsum adesse Philanthropum. Vill. Hoc suspicaris? non est verisimilis tanta demissio in filio naturali tanti Monarchæ! homo nauci unde mereri possit tanti amoris prodigium? Sat. Tu nescis quidquam. Nihil meretur Anthropus, sed Philantropus AMAT: hoc satis est: magno amori nullum prodigium magnum est. Rem clarifsimi vates pridem decantaverunt: & hodie an non vidisti, quam tenero in Prodigum sensu Pastorculus raptus fuerit ? Vill. Re-Nam quantis præconiis levissimum obsequium, haustum frigidæ extulit? ut tactus est dolore cordis intrinsecus, cum vidit filiquas manducantem? ut deinde tanquam per ambitum expetiit sibi stabulum hominis, in quo pernoctaret? Sat. Et ovicula, quam perdidisse se gemit, nunquid à Prodigo diversa erit? audisti Epiphonema colloquii: Si fortasse inter porcos tuos mea se mibi abscondisset ovicula, reducere ad Dominum per te licet? Vill. Firmata gravibus argumentis suspicio est. Licebit autem? Sat. Minimè gentium licebit : jura mea , dum vivo , infringi mihi, non feram, non patiar. Prætendat, quod vult, MISERI-CORDIA, me JUSTITIA tuetur, à qua DECRETUM habeo, quo ipse Uranius constituit, semel à se fugitivos ipse jure fervos mihi zternum fore: Decreto huic, & obligationi Prodi-Mmmm 2

gus sua manu, & nempe ipso facto subscripsit: CHIROGRA. PHUM teneo: liquida causa est: non cedo! Vill. Contra silium Uranii quid valebis? Sat. Valebit JUSTITIA, cujus sententiæ ne quidem pro amore filii se opponet Uranius. De jure Anthropus meus est, donec debiti sui novissimum quadrantem folverit: & quia solvere nunquam poterit, meus æternum erit, nisi filius Uranii pro ipso solvat. Vill. Igitur securus es de possesfione: nam tantô pretiô quòd rebelle mancipium Philanthropus redempturus sit Patri, non est credibile. Sat. Iterum oblitus es, quod jam monui: Philanthropus amat, & majorem charitatem nemo habet. Joan. 15. Charitas autem operit multitudinem peccatorum, 1. Pet. 4. Et nihil est incredibile de amante. Itaque si vera suspicio est, quod Philanthropum Pastor tegat, in hoc uno puncto mea se versat spes, & noster posthac sudabit labor, ut ipse Prodigus nolit vedimi. Vill. Spes exigua! labor arduus! quis enim non optet sibi miseriæ sinem ? Sat. Stupidus homo es. Miseriæ finem ego promittam: Amor libertatis, quam nunquam concedet Pater, adhuc viget in juvene: non intelligis, quid sequatur ? Vill. Nempe hac speillectus renuet reverti ad Patrem: capio tandem. Sat. Et pro renuente nonerit fidejussor Philanthropus : quid? etiam hoc capis? Vill. Optime. Sat. Igitur quid agendum sittibi, attendemodò. Cænam utrique ut pares, velim, non opiperam quidem, ne suspicio fraudis sit, honestam tamen in hospitis gratiam nempe. Vill. Notavi. Sat. Porro potui misceb is philtrum, quo excitatur amor in me: atque inter legumina herbam soporiferam pones. Ita uterque suavia inter somnia multam in diem dormiet securus sui : ego verò per banc moram tenebo Prodigum mihi, & forte hospitem simul: nam, nisi qui principiis obstant, alii vix vincunt tentationis illicium. Quodsi fraus tua suboluerit pastorculo, certus sum, quod Philanthropus lateat, atque ex hac notitia ordinabo confilium. Habes, quid velim: cætera ego cum filiis exequar, quos requisitum eo. SCE-

SCENA VI.

Villicus. Philanthropus. Prodigus.

Villicus. Cum cura faciam, quod justifti. Anthrope! bona nova! Anthrope, progredere de stabulo tuo! herum propitium habes! Prod. Quid tu nuntias mihi, bone vir? Vill. Progredere! nec enim cum porcis cænabis hodie: lautior imperata est mensa in hospitis gratiam. Prod. Hem! quantum debeo tibi, amice, si propter te pacatior mihi herus erit! Phil. Iterum blanditiis credes improvide! ego verò, villice, ut beneficium acceptem à Satana, non admittam. Habeo alium cibum, quem vos nescitis, Jo. 4. Cænam tuam aliis para, qui nongustârunt, quam suavis sit Dominus, cui servio: Cibus meus est facere voluntatem ejus, cibus dulcis, fortis, regius. Prod. Frater. quid agis! hæctua erga me miseratio est? inedià confectus stomachus jam spe devoraverat pinguem offam, & eripis mihi? Phil. Non possumus esse participes mensa Domini, & mensa Damoniorum. 1. Cor. 10. Veneno turget, quemcunque aliquod Dxmonium pascit: inflatur, non nutritur: dulcedo in ore est, in stomacho mordens coluber, à cujus toxico infectus venter intumescit, ac crepat. Prod. Quas tragædias loqueris? Phil. Quas exhibent fugitivi ab Uranio, quibus in fastidio manna, & in deliciis funt ollæ carnium, & cepæ, & allia Ægyptiorum. Circumspice orbem: cæmeterium vides plenum sepulchris concupiscentia: adhuc cum erant escain ore, ecce furor Domini. Num. 11. Neque tu sapis ab his exemplis? Prod. Vis. ut fame peream? Phil. Ne fame pereas, bufones comedes? Vill. Mysteria garricis vos, quæ ego non intelligo: si cænare non vultis, esurite! ego abeo.

Mmmm 3

ren censon invidin. Phil. Ah! fuit amica vis a neleis frandes SCE-

Filius Prodigus

SCENA VII.

Philantbropns. Prodigus.

Prodigus. LIOchabeo. Judicate Superi, quis inimicus sit mihi, si hic est amicus, qualem se jactat. Abi, dure, abi vias tuas. & nuntia Patri, inter quas delicias inveneris filium: nuntia, quam acerbe me cruciet horrenda oblivio dissimulantis meas calamitates, qualialienus pateretur, & non filius olimob. sequens illi, & diledus! intelligo, quid sibi repetiti nuntii ve lint, per quos ad se revocat: gaudet, si ab oculatis testibus audiat narrari longam feriem ærumnarum, quibuscum conflictor: & vos applaudiris subsannanti! hæc commiseratio est? Abi,nuntia! postremam gratiam miserabili filio hancsaltem faciat, &fuperfedeat revocare ad fe. Quoties mittit, durior fit mea conditio. Nuper adfuit frater, quid profuit? præpropera fugahominis herum in furorem egit, me mancipatui addixit : hodie tu malis avibus advectus es: placidus esse Satanas coepit, conam imperavit : quo animo rejicientis superbiam feret ? novis suppliciis tua erit mihi luenda durities. Abi, liberas à cruciatu oculos saltem, si nemo ultra se objiciat de Patris domo. Oblitus est Pater mei, oblitus sum Patris! Abi! aut cur subsistis? audisti, porci causa subeundum examen esse, & moriendum forraffe: hoc spectaculum nimirum tenet? bene habet: expecta! moriar, & ad inferos ibo: vix erit ibi deterior mea condition Phil. Anthrope, quis te impatiens furor agit? Durum est tibi contra stimulum calcitrare, Act. 9 neque hæcanimi impotentia misericordiam provocat. Prod. Nullam spero. Misereri si vellet Pater, tantis affligi malis, tanto tempore an tuliffet? Phil. Invitavit, ut redeas: rurfum invitat: an non audisti? Prod. Venter non habet aures: & filiquæ meliùs, quam verba saturant, Comedam reliquias porcini prandii, quoniam iste mihi meliorem cænam invidit. Phil. Ah! fuit amica vis: nescis fraudes Satanæ, e mammld

Satanæ, & dulce venenum amas, Potiùs reliquum panem da-bo, paternum panem! cape! Prod. Habe tu tibi, quod habes : ego dapfiliter vivo! eja! suffocate animam bonæglandes, ne rursum esuriam! Phil. In domo Patris nemo esurit. Cessa nomen tam malè rebus conveniens meis! Phil. Affligi permittit Pater, ur redire compellat! Prod. Heu! quanta fum passus! & quam diu? Phil. De pæna quereris, de culpa siles? dic: quanta sum meritus pati, & quam diu? adde insuper tertiam quæstionem: quo modo es passus? debebas osculari manum ferientem, & intelligere, quid vellent verbera te amantis : percussit filium suum virga Pater, ut animam ejus ab inferno liberaret, Prov. 21. & blasphemasti: calcaribus fodit latera furentis equi, & recalcitrâsti: culpam geminabat pæna, quæ urgere poenitentiam debuisset. Continuanti peccara continuasse slagra beneficium fuit: væ tibi, si citiùs suspendisset flagellum malè miserans Pater: vulnus quod cessat urere prudens medicus, non habet remedium. Recordare, qui fueris, & adorabis clementiam punientis. Prod. Recordor: peccavi utique, peccavi in calum! & coram te, Pater! Phil. Io! tandem sonuit optata vox! felix confessio! dolorem adde! Frod. Peccavi, non nego: sed minor est iniquitas mea, quam ut tanta supplicia merear, minor est! Phil. Vah! quid audio? faxo, ut experiaris, quid merueris, cæce, infelix, sceleste homuse! eja, subside terra! * absorbe monstrum ! Prod. Prô Superi boni, quò abripior miser! Phil. In infernum descendis vivens, ne mortuus rapiaris. Prod. Heu! quæ facies rerum, horrenda! misera! Phil. Hic tuorum gravitatem scelerum meditare: intelliges, quid merueris.

CHO-

Ond perdidices

Songs V

Filius Prodigus

CHORUS

Exhibet bona Malorum Malos prementium, Christus venator. Anima. Adamides.

Adam. SAtis est: sudore diffluo! *
Sol attigit meridiem: eo,
Et lassata membra pane doloris reficio.
O Adame, imprudens Adame, quid secisti!
Tua me gula de paradiso expulit:
In hac valle lacrimarum
Tua me culpa posuit.
Heu! quot mala circumstant me undique!
Supra modum gravatus sum,
Ita ut tædeat etiam vivere! 2. Cor. 1.

ARIA.

O Mors!
O bona Mors!
Accelera!
Post perdita
Paradisi gaudia
Malorum me prementium
Tu unicum solatium,
Tu una spes,
Tu medicina es!

O fors!
O dira fors,
Quid perdidi?...
Quò decidi?...

Vepres

Theatrum exhibet silvam ex crucibus, & optice agros refertes

Vepres rigant oculi! ...
Rigati vepres triftium
In truncos crefcunt crucium:

O regio, Infelix regio!

Intra Theatrum Clamores venatorii paulatim crescentes

audiuntur. Hé hé, hé hé, hé hé!

Quid audio !

Adam. Quid audio! Anima. Hàc fugio! vi

Hàc fugio! vir bone,
Misit Dominus multos venatores,
Et venabuntur me, Jer. 16.
Obsecro, quæ tegent latebræ?

Heu! imminet!....

Christus. Adamida! nunquid hac fugit dilecta mea?

Adam. Domine, dilectam appellas,

Quam persequeris sub hac imagine?

Christus. Fugerit, non effugiet:

Omnes vias sepivi spinis, Os. 2.

Cogetur redire ad me:

Hæc placet statio, huc traham, quam diligo:

Et tu eris testis mez peritiz.

ARIA venatoria.

Erravit fagitta amoris,
Jam paro fagittam timoris:

I ferrum, & age (Sunt utiles plagæ)

Age, age in vifcera te!
Bibe, noxium bibe cruorem,
Lethalem inflige dolorem!

Non servis furori, Sed fancto amori:

> Age, age, exátura me! Nnnn

Anima.

650

Filius Prodigus

Anima. Me miseram! sic erro per avia, Nec reperio, nisi horridam à sentibus semitam! Verè ambulavi vias difficiles, Et in via iniquitatis lassata sum! Sap. 5.

Christus. Huc conde te, Adamida: Utile tibi videbis spectaculum.

Anima. Quid faciam? angustiæ sunt mihi undique: Obseptæ sunt viæ tribulis: fugere non valeo, Redire ad Dominum non audeo? Usquequò, ah! usquequò persequéris me, Domine!

ARIA.

Satis est, satis: Parce peccatis! In leve folium, Quod ventus abripit, on the same In siccam stipulam, Job. 13. Quam passer proterit, Non satis dignam te, Exerces iram, Domines Satis est!

Quid te juvabit? Laudem quis dabit, Si me occideris? Me canem mortuum, I. Reg. 24. Si Leo dederis In escam volucrum? Vivens laudabo te, If. 38. Irasci, quæso, desine,

Satis est!

Christus.

Christus. Vidisti Adamida, humiliatum
A tribulationibus animum?
Vicimus! abite tela sanguinea:
Inermia in amplexum tendo brachia!
Anima, chara anima!
Ecce Dilectus tuus, & ad te conversio ejus! Cant. 7.
Fornicata es cum amatoribus multis:
Tamen revertere ad me! dicit Dominus,
Et ego suscipiam te! Jerem. 3.

Et ego suscipiam te! Jerem. 3.

Anima. Superi! Vox dilecti in auribns meis! Cant. 2.

Fallort an gratiam inveni? Christus. Veni!

Anima. Ludor misera!
Vocem audivi Nymphæ,
Quod clamabam, reclamantis!

Christus. Amantis!

Anima. O vox suavissima!

Sed, si tu es, Domine, quare abscondis te?

Christus. Abscondis te?

Anima. Ah! pudor prohibet occurrere:
Peccavi, nec adhuc impetravi
Pro peccato veniam!
Christus, Do veniam!....

138

DUETTO.

Age, rue in amplexus!
Stringat nos amoris nexus
Sempiterno fœdere!
Anima. Adfum: ruo in amplexus!
Sine per doloris nexus
Sacros pedes stringere!

Nnnn 2

Christus.

Filius Prodigus

Christus. Cesset dolor! vepres ite! *
Versa crux in lignum vitæ
Nova fronde storeat!

Anima. Terra stupe! Cœlum gaude,
Plenô chorô mihi plaude:
Nova scena postulat!

Felix est miseria, Christus. Felix poenitentia

Per quam ibis,

Anima. Per quam ibo

Ambo. Ad æterna gaudia!

Adam, Vigilo, an fomnio?

Nam folatio dulcissimo
Replet animum ista visio.

Intelligo, quam bona sint mala malos prementia:
Colligo, quantum homini Dominus;
Præstiterit beneficium,
Quòd post peccatum de paradiso voluptatis
Expulerit in exilium.

ARIA.

Muliebria suspiria,
Quousque dira nomina:
Clades, infortunium,
Dolor, crux, supplicium
Stultè acervatis?
Ipsa vos decipitis:
Mala hujus temporis
Mala dum vocatis,
Erratis!

Væ

· Exhibitio: silva crucium vertitur in Paradisum.

Væ peccatori homini,
Si per parcentis Domini
Sævam indulgentiam
Paradifi gratiam
Nunquam perdidisset!
Ebrius delicijs
Nunquam se à vitijs
Verè avertisset:
Periisset.

MEDITATIONISII

De Filio Prodigo In fervitute

PUNCTUM II.

Salubris Effectus Miseriæ.

SCENAI.

Philanthropus folus.

Iseranda cæcitas! pœnamomnes, paucissimi culpam metuunt, cùm tamen culpa sit causa pænæ, & pæna æquô animo tolerata tollat reatum culpæ, æternùm torturæ animam, quæ in tempore pænam sugit. Quid agitis Mortales miseri, quos miseriæ non corrigunt, sed indurant? Quid faciat vobis Deus! impertitur bona: prodigitis! imò quasi parùm sit malè prodigere, abutimini contra datorem: profunditis opes ad luxum, auctoritatem impenditis sceleri, sanitatem, Nnnn 3 vires,

vires, & vitam longam confecratis otio, ventri, licentia, Immittit adversa, quid fit? quotusquisque à plagis emendatur! Quanquam quid hoc quæro? quæro, quotusquisque non à plagis fit pejor? in quam tetra confilia paupertas præcipitat? quas tempestates, quas rixas, quæ jurgia, quas cædes contemptus efficit? infortunia quælibet in quas blasphemias & murmura adversus coelum, in quas contumelias & imprecationes contra proximum definunt? Dicite, quos nec beneficia cicurant, nec poenæ corrigunt, non merentur inter incorrigibiles numerari? Si nunquam peccâstis, ægrè pænam ferre, dissimu-Iem fortasse (quanquam plùs omnibus peccatoribus afflicti sint mecum fancti, quoniam hæc ad cœlum via fecuriffima, & brevissima est) sed quòd impatienter jactent ærumnas suas, qui pridem reos se fecerunt æterni supplicii, non est ferendum. Nescitis, quid sit infernus, quotquot infernum meriti de pænis temporis conquerimini. Patientior ab inferis resurget Prodigus meus, opinor, cum quid sit passus in tempore, & quid sit meritus in aternitate, consideravit. Revocabo, Discede terra!... Adolescens, tibi dico: Surge!

SCENA II.

Philanthropus. Prodigus.

Prodigus. Surgam, Domine, surgam, & ibo ad Patrem! Heu! peccavi, & ut eram dignus, non recepi! Job. 33. Surgam, ibo. Phil. Surge, en porrigo manum, in qua descripsite, ne obliviscerer tui! Prod. Quid video! ô manus persossa pro me! Heu! Domine, quousque tenebantur oculi mei, ne te agnoscerem! Tues Christus Filius Dei vivi, Dominus meus, & Deus meus! quousque celâsti re mihi, Deus redemptor meus ab inferno inferiore! Phil. Surge! narra, quo animi sensu es, & quid vidisti? Prod. Locum tormentorum vidi,

paratum illis, quos pæna temporalis non emendat. Vidi, quam pro merito meorum scelerum huc usque delicatè sim habitus! Quid egi imprudens? odi Patrem, quia puniebat filium contumacem! ô punitio felix! ô stultum odium! amasti me, Pater, cum punivisti! laudo amorem denique, & in flagella deinceps offero. Si essem incorrigibilis, væ mihi! sub flagris rabidorum dæmonum æternum gemerem. Phil. Intelligis modò Providentiæ Divinæ consilia? Prod. Tota series ordinis ante oculos est: intelligo, quam singulariter sim amatus. Vidi involutos igne tartareo adolescentes post primum peccatum grave præcipitatos in abyssum miseria, & ego tot millium reus adhucvivo! vidi juvenes post primam contumaciam relictos sibi, & casu perpetuo deorsum lapsos, donec eos orcus exceperit: mihi ne profundiùs ruerem, obex est positus! vidi viros ac senes insignes officiis, ac meritis graves, denique per constantiæ desectuminfelices, obliteratâ omnium, quæ fecerunt, bonorum memoriâ perpetuis cruciatibus horrendô Dei judiciô adjudicatos: & ego, qui multa mala feci, boni nihil, in hanc diem ad gloriam Misericordiæ servor! Ah! sit confessionis meæ cælum, & terra testis, peccavi! &' ùt eram dignus, non recepi! injustæ querelæ erant, quibus Patris duritiem infamavi impius: stulta suspiria, quibus fortis mutationem deploravi futurorum improvidus: æternum fuissem miser, si fuissem diutius felix. Phil. Benehabet: fuit operæ pretium ad inferna descendere: fregit contumaciam inspectio tetri carceris, & impatientiam correctionis pænarum considerata acerbitas domuit: nunc tandem subibit animum vitæ malè actæ nausea, horror, pœnitentia. Prod. Subiit nausea gravis, horror ingens, poenitentia amara! Phil. Poenitenti licet redire ad Patrem: vis? Prod. Heu me! an velim, interrogor! gratia est non nisi per te speranda, ut liceat. Phil. Audes? Prod. Te Duce, audeo, quanquam timor, & pudor pugnent. Phil. Quid dices autem? Prod. Dicamei: PATER! Phil.

.

-

Filius Prodigus

656

Phil. Cui tu nullam præsticisti obedientiam! Prod. PECCA-VI! Phil. Et tota pæne vita unum peccatum suit! Prod. PEC. CAVI IN COELUM! Phil. Quod tibi promiserat Pater, si non peccares: & contempsisti. Prod. PECCAVI CORAM TE! Phil. Neque Sanctissimos oculos erubuisti impudens! Prod. JAM NON SUM DIGNUS VOCARI FILIUS TUUS! Phil. Nimirum postquam ultrò elegisti esse servus diaboli! doles? Prod. Doleo! Phil. Quantum doles? Prod. Lingua explicare non potest: rumpe costas pectus! loquatur cor. Phil. Imò loquatur res: abrenuntias diabolo, & omnibus pompis ejus? ecce intrat! nunc, quod sentis, age.

SCENA III.

Philanthropus. Prodigus. Satanas. Villicus.

Satanas. VEmpe est, quod dixi, villice, fortior armatus venit, Luc. 11. Sed ego à vi ad jus provoco: nondum Adsunt. Hospes, quousque animam nostram est debellatum. tolles? si tu es Christus, dic nobis palam, Joan. 10. Venisti perdere nos. Phil. Ego sum Pastor bonus: inveni inter porcos ovem, quam quæsivi: vitam habeat, & abundantiùs habeat! villice, functus officio es, quod tibi imposuit is, qui armat omnem creaturam contra infensatos. Afflixisti Anthropum meum afflictione justa: satis est: jam in alios huic similes robur, acvires verte. Vill. Cœlo & orco servio ad nutum tuum, nec ultrà, quàm tu permittis. Sat. Sic tu abibis? at ego fignum mihi de cælo expeto. Eja! Si Filius Dei es, dic, ut ista siliquæ panis fiant! Phil. Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei, Matth. 4. Vade retrò Satana! Marc. 8. Neque posthac scandalum huic animæ pone! Sat. Utùt Philanthropus sis, non est tuum justitiæ contradicere: mea est hæc anima: ultrò addixit fidem! Prod. Abrenuntio.

Sat. Tradidit se voluptatibus carnis! Prod. Abrenuntio! Sat. Vixit ad mundi sensum! Prod. Abrenuntio! Sat. Chirographum servitutis manu sua subscripsit, firmavit operibus! Phil. Chirographum decreti ego delevi pridem affigens illud cruci. Col.2. Sublata est tetri mancipatûs obligatio, si Anthropus sublatam velit. Prod. Volo, abrenuntio! Sat. Cur vis autem? redibis ad Patrem, credo, annosus transfuga? I, non jam teneo: sed video, quid sit futurum: novi hominem, Philanthrope! tædium servitutis meæ concepit modò, quia sic meritum paulò asperius habui : cum senserit jugum Uranii, ausugiet iterum, & redibit ad me, ùt primum fames regionis cessaverit. Phil. Sic? quid dicis de te ipso? hæc à te levitas, hæc inconstantia timenda sit mihi, ut te celeriter tuæ pænitentiæ pæniteat? Sat. Ego tamen hoc vitium non exprobro tibi: perge! servire Uranio per me licet, sed & ab Uranio, quoties lubebit, redire ad me licebit, promptum habebis Satanam semper, ut in gratiam fugitivum recipiat : opes, voluptates, delicias, libertatem, honores, omnia tibi dabo, ùt nuper dedi, sic, quasi nunquam violasses fidem, & à me discessisses. Scio connivere, & indulgere humano genio prono ad inconstantiam. Phil. Age, frater, hæc út promissa placent? Prod. Detestor simulatoris scelestam spem! adhuc superbus tumet insano fastu, quo jam olim supra Dominum se extulit rebelle mancipium, rudentibus inserni propterea alligatum devorantibus slammis. Icus piscator sapit: & per infelicem experientiam tandem novi te, Satana, & scio, qui sis. Pro gratia offers iteratum amplexum, a velim à Patre rursum ad te reverti : quis sastus est? gratiam pauperrimus diabolus jactet! gratiam crudelis tyrannus! Phil. Sic places, Anthrope! urge, urge iram nobilem, & in faciem exprobra sevo Domino injurias, quibus affecit te! narra dolos, quibus implicuit incautum! mendacia numera, quibus simplicem decepit! odio, sancto odio, æterno odio sævitiem ut vin-0000 dices,

dices, velim. Non est, quod metuas: torqueat os efferum! oculos & fauces armet! spiret rabiem pectus! pruriant in cædem dentes! canis est, qui latrare potest, mordere non potest. nisi accedentem : ego ligavi. Prod. Et ego accessi demens, ut possem teneri! sed nempe simplicem oviculam joculari specie, & caudæ blandimentis decepit perfidus adulator, postquam cum filiis fimul juraverat in exitium meum. Aut age, quid mentior? Dic: quo vultu fugitivum à Patre excepisti? non amicum te mihi fingebas, & aureos montes promiseras? dedisti? imò quod meum erat, per varias artes abstulisti mihi: & quid superest? tristis egestas docet, quam non utile peccatum fuerit. Insuper quanta gratulatione amplexus es Hospitem? quam magnifica laude res ac spes meas putidus blatero prædicasti? quam amplos honores, quam splendidam gloriam spopondisti? dedisti? imò cùm in honore essem, & gratia pollerem apud Deum, & homines, utrâque gratia per te excidi miser! quid superest? grunnitus porcorum clamat, quam infamem peccatum fecerit. Delicias verò tuas quantis encomiis extulisti! non pro famulatu addixisti paradisum? dedisti vel pomum saltem? ita, dedisti, sed putrida, Sodomitica poma! quid superest? cinis, vermis, nihil. Experimentum ex his glandibus habeo, quam tristes fructus peccatum ferat. Sat. Garri, clama, vociferare, ego rideo: nihil hac ira citius refrigescit: post octiduum rursum istam prensabis manum, impatiens jugi: repeto. Prod. Imò, ut desperes de me, maledice Satana, hostis jurate Dei & hominum! ecce ego me tibi hodie inimicum perpetuum solenni declaratione profiteor: & hoc Philanthropo teste, firmiter statuo ac propono, me tibi semper adversaturum: neque juxta tuum beneplacitum aliquid unquam deinceps dicturum, aut facturum, aut permissurum, ut à meis subditis quidquam agatur. Sic me Deus adjuvet, & hæc', quam osculor, divina manus! Phil, Satis est: probafti seriam volundices

voluntatem! opere consummetur! vade retrò Satana! vade retrò! Sat. Recedo usque ad tempus! Luc. 4. Revertar autem, ne ambige, revertar cum omnibus meis: Et erunt novissima tua pejora prioribus. Luc. 11. Prod. Faxo, ut, qui hactenus fuisti mendax mihi, deinceps teipsum fallas.

SCENA Ultima.

Philanthropus. Prodigus.

Philanthrop. Time tamen, frater mi, time! Prod. Quem tu dignaris fratris nomine, in filium propter te recipiet Pater: quid timeam ! Satanam contemnere & odifse jussisti tu: Patrem vis, ut tenero amore amem: quid timeam? Phil. Te time, Anthrope, tuam ignaviam, tuam levitatem, tua vitia time, & affectiones effrænes, quarum petulantiam consuetudo peccandi firmavit: ita dico tibi: TE TIME! Per viam poenitentiæ redeundum est ad Patrem: areta est via, amen dico tibi, & pauci, pauci sunt, qui inveniunt eam, Matth 7. Plenus est infernus à pœnitentiis falsis, & ex centum denique super uno pænitente habent Angeli, unde gaudent, Luc. 15. Prod. Heu! in quos sluctus me retrahis jam propè exilientem in littus! siccine fieri potest, ut me in damnatas stultitias rursum præcipitem? Phil. Fieri potest, nisi te timeas. A dextris, & à finistris infidiæ sunt : à prosperis, & ab adversis periculum imminet: audacia, qua te occasioni admoves, & ignavia, qua trepidas, cum tentaris, fatalis est: medium tene, si errare non vis. Terminus à quo peccatum est: deserere peccatum primus est pænitentiæ gradus: ultrà non progredi erit regredi, Terminus ad quem amplexus paternus est; huc si aspiras, neque tenere euntem debent camporum, aut filvarum deliciæ, neque terrere, quæ se objicient cautes, & scopuli: insuper sive rideat cœlum, five tonet, eundum erit. Prod. Ah ibo, ibo ad Pa-Occo 2 simulaco else

trem, quocunque labore constet. PECCAVI IN COELUM! & CORAM TE PECCAVI, Pater mi! INFERNUM MERU!! hæc cogitatio sufficiet, ut gravissimæ difficultates sint leves. Perite cum porcis stabula, infelix diversorium hominis ab homine degenerantis! peri longinqua Regio, scelesta Sodoma! pluat Dominus sulphur & ignem super te: tota subside in cineres, ne quem posthac fucata amænitas capiat! Phil.* Audivit Dominus vocem imprecantis! sed tu salva animam tuam, noli respicere post tergum, nec stes in omni circa regione! Genes, 19. Frod. Præi Philanthrope, præi, & monstra viam! Phil. Ege sum via! Joan, 14. SEQUERE ME!

MEDITATIO III. MISERICORDIA ANIMANS

FILIUS PRODIGUS

in Reditu.

ARGUMENTUM.

Esolutio Conversionis sacile à puniente Misericordia per immissas adversitates extorquetur: sed RE-SOLUTIONIS EXECUTIO ab occurrentibus in praxi difficultatibus sæpe in discrimen adducitur. Propterea Filium Prodigum hodie exhibemus in ipso ad Patrem reditu per objecta ob-

stacula pusillanimem, & de prosequendo itinere hæsitantem,

F Ignis de cœle con sumit omnia.